

EL LLENGUATGE

Interrogatives indirectes (I)

Oracions com *Quan vindrà? Quant val? Qui és? Què volen? Quin t'estimes més?*, amb què es fa una pregunta, són dites interrogatives. Aquestes mateixes oracions es poden usar formant part integrant d'una oració complexa, com a complement del verb principal: *No sé quan vindrà, Demana quanti val, Pregunta qui és, No m'ha dit què volen, Digues quin t'estimes més.* Aquestes oracions complexes són anomenades interrogatives indirectes i s'escriuen, com hem vist, sense signe d'interrogació, cosa que correspon a una entonació diferent en el llenguatge oral.

Els mots amb què s'introdueixen les oracions interrogatives i les subordinades de les interrogatives indirectes —que són les que ara ens importen— poden anar precedits per una preposició, exigida per la natura del complement que representa el terme interrogatiu o pel règim del verb de què depèn: *No sé de qui parla, Pregunta a qui ho encarregaran, Que diguin amb què compten, Cal saber per quin es decidiran.* Convé d'adonar-se que les preposicions que figuren en aquestes oracions complexes són, efectivament, exigides pel verb de la subordinada: *Parlar d'algú, Encarregar-ho a algú, Comptar amb alguna cosa, Decidir-se per algun.*

Però també es pot esdevenir, en alguns casos, que la preposició que precedeix un terme interrogatiu sigui exigida pel verb de l'oració principal. Entre els verbs amb què podem construir l'oració principal d'una interrogativa indirecta, tenim, si més no, *adonar-se* i *assabentar-se*, que regeixen la preposició *de*, i *fixar-se*, que regeix la preposició *en*. Aleshores, és clar que, contràriament als exemples precedents, les preposicions que trobem en les construccions *No em vaig adonar de qui hi havia, No es va assabentar de quin havíem triat, i No es fixen en què demanem* depenen del verb de l'oració principal.

I, finalment, es pot esdevenir encara que tant el verb de l'oració com el de la subordinada exigeixin una preposició, que tant pot ésser la mateixa com diferent. Sembla clar, en el primer cas, que el podríem resoldre sense repetir la preposició: *No em vaig fixar en què consistia.* ¿Diríem, però, *No em vaig fixar en amb qui anava?*

Albert Jané